

Ankarista elinoloista huolimatta gazalaisessa lastenjuhlassa on iloa ja loistoa. Kuva: Kirsti Palonen

Palestiinan kriisi jatkuu Syyria-tragedian varjossa

Brittiläinen filosofi **Jonathan Glover** analysoi teoksessaan ”Ihmisyys” 1900-luvun konflikteja. Hän kirjoittaa loukusta, johon konfliktin osapuolet joutuvat, kun syvä epäluulo vastapuolen aikeista vallitsee tekoja. Positiivisena esimerkkinä hän mainitsee ns. Kuuban kriisin syksyllä 1962, kun Neuvostoliiton Kuubaan rakentamat ohjustukikohdat kiristivät välejä vaarallisesti. Valtionpäämiehet **Nikita Hruštšov** ja **John F. Kennedy** pystyivät perääntymään viime hetkellä. Ydin-sota vältettiin. Sen sijaan perustettiin puhelinlinja kylmän sodan johtajien välille ja liennytys alkoi.

Jotain samanlaista on ilmassa Syyrian kohdalla tätä kirjoittaessa. Vielä ei ole tietoa, onnistuuko Syyrian kemiallisten aseiden puhdistus. Epäselvää on myös, voiko kemiallisten aseiden poistamista seurata sisällissodan osapuolten asenteiden maltillistuminen. Sisällissota ei ihan helpolla vaimene ja uhka sen leviämisestä naapurimaihin on edelleen olemassa. Uusien arvaamattomien osapuolten liittyminen sotaan on monimutkaistanut tilannetta ennestään, eivätkä pääosapuolet ole vielä osoittaneet halua neuvotteluratkaisuun.

Lähi-idässä kaikki kiertyy kaikkeen. Syyrian suuraikatastrofi painaa myös Palestiinaa. Syyriassa on 560 000 palestiinalaispakolaista. Yli puolet heistä on joutunut pakenemaan kodeistaan taistelujen tieltä, jo toisen kerran. Israel ylläpitää Palestiinassa ma-

alan intensiteetin sotaa, joka ei ylitä uutiskynnystä etenäkään nyt, kun huomio keskittyy Syyriaan. Rankinta elämä on Gazassa. Palestiinalaiset kysyvätkin, miksi USA ei reagoinut kun Israel hyökkäsi Gazaan, miksi Gazan saarto pysyy ja miksi muurin ja siirtokuntien rakentaminen Länsirannalle jatkuu. Miksi ei puututa Israelin hallussa oleviin ydin-, biologisiin ja kemiallisiin joukkotuhoaseisiin.

Israel-Palestiina-akselilla on saavutettu joitakin edistysaskelia

Euroopan unionin uusien ohjeiden mukaan Israelista tulevissa tuotteissa on oltava alkuperämerkintä, mistä käy ilmi, ovatko ne varsinaisen Israelin alueelta vai siirtokunnista. Myös kaikissa EU:n ja Israelin välisissä sopimuksissa on vastaisuudessa oltava maininta, etteivät ne koske laittomissa siirtokunnissa toimivia instituutioita ja yrityksiä. Näillä päätöksillä on iso periaatteellinen merkitys, ja Israel käykin voimakasta painostuskampajaa niiden vesittämiseksi.

Suomessa Kirkon Ulkomaanavun koordinoima EAPPI-ohjelma käynnisti viime vuonna kampanjan Israelin laittomia siirtokuntia vastaan vaatien siirtokunnista tuotujen tuotteiden merkitsemistä ja siirtokuntien kanssa käytävän yhteistyön lopettamista.

Myös kansalaisjärjestöjen piirissä tapahtuu:

BDS-liike (Boycott, Divestment, Sanctions), palestiinalaisten kansalaisjärjestöjen vuonna 2005 perustama liike Israelin boikotoimiseksi leviää globaalisti. Kampanja kehottaa painostamaan Israelia A) taloudellisilla, kulttuurisilla ja akateemisilla boikoteilla B) vetämällä pois sijoituksia, kuten eläkerahastoja, laittomia siirtokuntia tukevista ja miehityksestä hyötyvistä yrityksistä ja C) kansainvälisillä diplomaattisilla sanktioilla, niin kauan, että Israel alkaa noudattaa kansainvälistä lakia ja kunnioittaa palestiinalaisten oikeuksia.

Euroopan unionin sisällä toimivat eri Palestiina-ryhmät ovat yhdistäneet voimansa järjestäytymällä ECCP:ksi (European Coordination Committee for Palestine) ja voivat näin vaikuttaa tehokkaammin Euroopan unionin politiikkaan palestiinalaisten oikeuksien tukemiseksi ja Palestiinan ja Israelin välisen rauhan saavuttamiseksi. ECCP jäsenjärjestöineen muun muassa kampanjoi EU:n laittomia siirtokuntia koskevien suositusten pitämiseksi voimassa.

Suomalaiset Palestiinaa tukevat ryhmät ovat alkaneet toimia Palestiina-foorumina. Tämä yhteistyö tuottaa nytkin käsillä olevan yhteisesti laaditun liitteen Rauhan Puolesta-lehteen.

*Ilona Junka, puheenjohtaja
Arabikansojen ystävyysseura AKYS*

Egypti, Syyria ja Palestiina – Lähi-itä syyskuussa 2013

Ei ole helppoa hallita imperiumia ja maailmaa. Sen on Yhdysvaltojen presidentti **Barack Obama** saanut todeta kesän ja alkusyksyn aikana 2013, kun poliittinen väkivalta ja kaaos näyttävät vain jatkuvan Lähi-idässä. Arabimaiden vallankumoukset ovat luoneet tilanteen, jonka hallinta on vaikeaa jopa maailman vahvimmalle valtiolle.

Heinäkuun lopulla Egyptin armeija syrjäytti valasta presidentti **Mohamed Mursin**, islamistin, joka edusti maailmansotien välillä perustettua Muslimiveljeskuntaa. Syyskuussa korkein oikeus julisti veljeskunnan laittomaksi järjestöksi ja määräsi sen varat takavarikkoon.

Mursi oli valittu presidentiksi demokraattisissa vaaleissa **Hosni Mubarakin** diktatuurin kaaduttua kevättalven 2011 kansannousussa. Vaalin ratkaisevalla äänestyskierroksella, viime vuoden kesäkuussa, Mursi sai vähän yli puolet äänistä.

Islamistiehdokkaan voittoa verraten maallistuneessa Egyptissä on selitetty kahdella seikalla. Muslimiveljet ovat olleet Egyptin parhaiten järjestäytyneet poliittinen liike, jolla on takanaan vuosikymmenien kokemus niin laillisesta kuin maanalaisestakin poliittisesta toiminnasta. Muslimiveljien rinnalla muut puolueet ovat pelkkiä harrastelijoita.

Toinen syy Mursin valintaan oli se, että vastahdokkaana oli asevoimien tukema entinen ilmaivoimien komentaja **Ahmed Shafiq**, jonka sotilaat yrittivät nostaa armeijaan niin ikään nojanneen Mubarakin seuraajaksi. Hänen äänestämisenä oli vaikeaa monille niistä, jotka olivat olleet kaatamassa pitkäaikaista diktaattoria.

Mursin vastaista sotilaskaappausta helpotti se, että presidentin yksinvaltainen ja poliittista islamia suosinut vallankäyttö oli herättänyt laajaa vastustusta ja mielenosoituksia. Kaappauksen jälkeen muslimiveljet järjestivät omia joukkokokouksiaan, jotka armeija hajotti säälimättä. Yllättävän monet ”liberaalit” näyttivät hyväksyneen sotilaiden häikäilemättömän veriset otteet.

Egypti on neljäkymmenen vuoden ajan ollut Saudi-Arabian ohella Yhdysvaltojen tärkein arabiliittolainen. Niinpä presidentti **Obama** ei suostunut kutsumaan Mursin syrjäyttämistä vallankaappaukseksi, mikä amerikkalaisen lainsäädännön mukaan olisi pakottanut lopettamaan Egyptin saaman mittavan sotilasavun.

Egyptin armeijan pönkittäminen miljardoilla dollarein on hinta, jonka Yhdysvallat maksaa siitä, että rauhansopimus Israelin kanssa pysyy voimassa. Israelille on ensiarvoisen tärkeää, että Amerikan apu Egyptin armeijalle jatkuu, että mikään ei muutu, vaikka suurimman arabimaan presidentti onkin vaihtunut.

Muslimiveli Mursin vuoden mittainen presidenttikausi ei kyllä sekään missään vaiheessa uhannut yli kolmenkymmenen vuoden takaista Camp Davidin rauhansopimusta. Mursin ajasta koitui

Israelille jopa hyötyä, sillä Gaza hallitseva Hamas, Muslimiveljeskunnan palestiinalainen haara, on nyt katkaissut välinsä Syyrian hallitukseen ja Libanonin shiia-muslimien aseelliseen järjestöön Hizbullahiin.

Syyrian vallankumous militarisoitiin

Hamasin ja Hizbullahin erimielisyys johtuu Syyrian sisällissodasta. Tässä konfliktissa Hizbullah tukee reaali poliittisista syistä presidentti **Bashar al-Assadia**, kun taas Assadin Ba’ath-puolueen hallintoa pitkään vastustaneet Syyrian muslimiveljet taistelevat oppositiossa. Syyrian sota on pakottanut myös Hamasin valitsemaan puolensa, ja niinpä se kannattaa syyrialaisia uskonveljiään ja hengenheimolaisiaan.

Sisällissota alkoi arabikevään innostamina mielenosoituksina Assadin diktatuuria vastaan. Hallitus reagoi niihin ankaralla repressiolla ja väkivallalla, jolloin konflikti militarisoitui. Samalla myös islamistien vaikutusvalta opposition riveissä kasvoi. Paikalliset fanaatikot saivat rinnalleen ulkomaisia al-Qa’idan taistelijoita, joita Syyria veti puoleensa aivan samoin kuin Afganistan ja Irak olivat tehneet aikaisemmin.

Oppositio sai ensimmäiset aseensa hallituksen joukoista loikanneilta sotilailta. Myöhemmin Turkki, Saudi-Arabia ja Qatar alkoivat toimittaa aseita Assadin vastustajille länsivaltojen hiljaisella siunauksella. Paljon raskaammin aseistettua hallitusta tukevat Venäjä ja Kiina.

Damaskoksen esikaupungissa elokuussa tehty

myrkykaasuhyökkäys ajoi presidentti Obaman ansaan, josta hänet pelasti venäläinen kollega **Vladimir Putin**. Obama oli ilmoittanut, että kemiallisten aseiden käyttö on se ”punainen viiva”, joka pakottaa Yhdysvallat puuttumaan Syyrian sotaan. Risteilyohjukset Välimerellä olivat jo melkein laukaisuvalmiina, kun asia ratkesi diplomaattisesti. Putin ilmoitti taivuttaneensa Syyrian presidentin luopumaan taistelukaasuista YK:n valvonnassa.

Vain yksi kukko tunkiolla

Palestiinassa mikään ei ole muuttunut. Israel jatkaa Länsirannan ja Itä-Jerusalemien laitonta asuttamista ja Gazan saartoa nimellisistä neuvotteluista, ”rauhanprosessin” jatkumisesta, huolimatta.

Israel on epäilemättä pettynyt siitä, että Obama ei laukaissutkaan ohjuksiaan Syyriaan. Israel ei kannata Syyrian sodan kumpaakaan osapuolta ja pitää parhaana sisällissodan jatkumista, kuten eräs entinen israelilainen diplomaatti sanoi. Tappakoot arabit toisiaan!

Eniten Israelin hallitusta huolestuttaa se, että Yhdysvaltojen ja Iranin suhteissa on nähtävissä varovaisia merkkejä paranemisesta Iranin uuden presidentin **Hassan Rouhanin** astuttua virkaansa. Iranin ydinohjelmakiistan rauhanomainen ratkaisu ei lainkaan miellyttäisi Israelin johtoa, joka on vuosien ajan ollut enemmän kuin innokas iskemään Iraniin. Lupaa amerikkalaisilta ei ole tähän mennessä saatu hyvistä yrityksistä huolimatta.

Kuten kuluneet vuosikymmenet ovat osoittaneet, Israel on pienestä koostaan huolimatta Lähi-idän voimakkain sotilasmahti. Se ei voi sietää riippumattomia kilpailijoita Lähi-idän geopolittisella tunkiolla, jonne mahtuu vain yksi kukko.

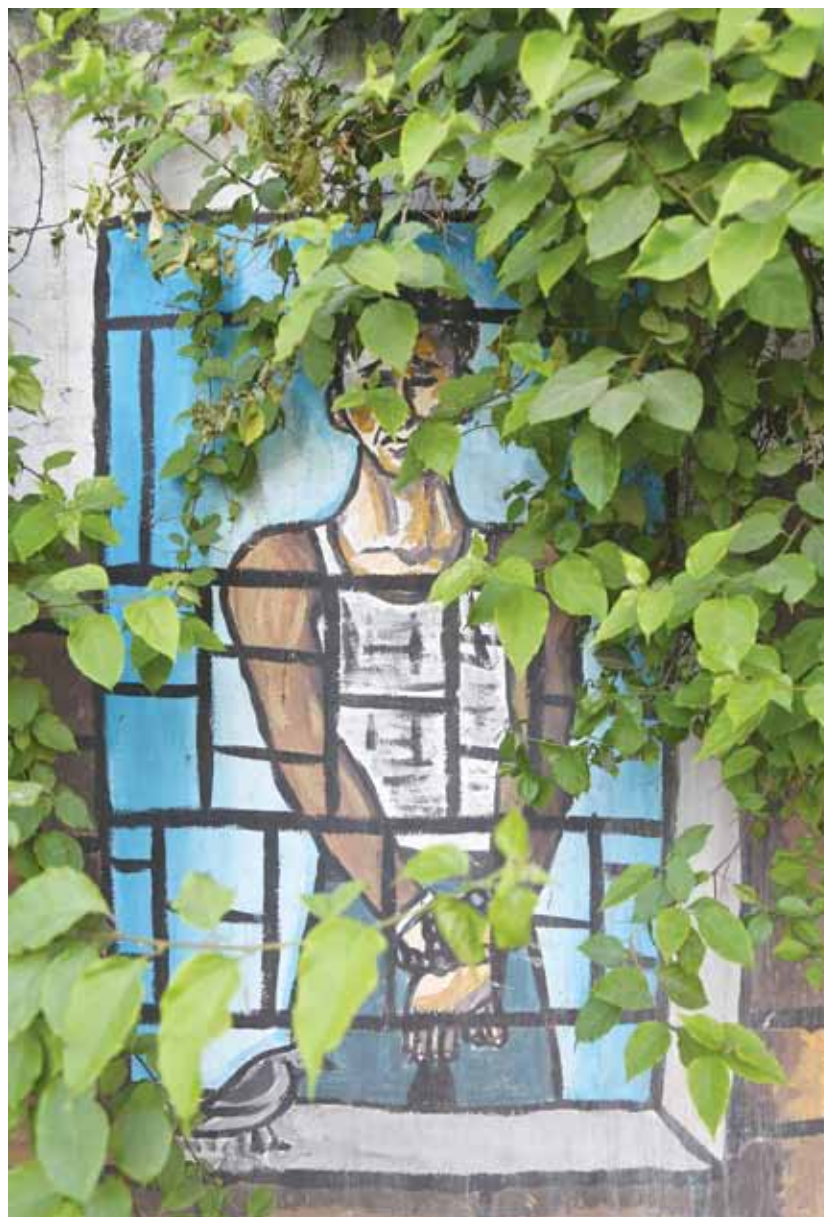
Kenties Israelissa on myös haaveiltu siitä, että hyökkäys Iraniin loisi kaaoksen, jonka puitteissa ”palestiinalaiskysymys” voitaisiin ratkaista karkottamalla palestiinalaisia massiivisin joukoin Jordanin itäpuolelle. Näin saatettaisiin päätökseen vuoden 1948 etninen puhdistus.

Toivottavasti sellainen pysyy vain kansalliskiihkoisen myrkytön tuottamana hallusinaationa. Niin olisi parasta, ei vain palestiinalaisille, muille arabeille ja iranilaisille, vaan myös israelilaisille, Lähi-idän uudelle heprealaiselle kansakunnalle.

Israelilaisten oman turvallisuuden välttämätön ehto on, että heidän maansa lakkaa olemasta siirtokunta-asuttajavaltio ja merentakaisen imperialismin vahtikoira. Vain sitä kautta Israel voi integroitua tasaveroisena osapuolena ympäristönsä, Lähi-itään.

*Hannu Reime,
vapaa toimittaja*

Seinämaalaus Gaza Cityssä. Kuva: Kirsti Palonen

Siirtokunta. Kuva: Noora Dadu

Kevyesti Palestiinaan - PANDin residenssihanke etenee

Olen saanut kunnian olla ensimmäinen Taiteilijoiden rauhanjärjestö PANDin residenssitaiteilija Palestiinassa. PAND on halunnut perustaa Palestiinaan residenssin eli vuokrata asunnon suomalaisille taiteilijoille ja toimittajille. Asunto mahdollistaisi pidemmän, kuukaudesta muutamaan kuukauteen kestävän oleskelun alueella ja siten väistämättä syventäisi konfliktin uutisointia sekä antaisi taiteilijoille mahdollisuuden päästä pidemmälle paikallisten ihmisten ja aiheidensa kanssa, oli heidän taiteenalanansa tai työskentelytapansa mikä hyvänsä.

PAND yritti ja yrittää edelleen saada rahoitusta jatkuvalla residenssitoiminnalle Itä-Jerusalemista tai Länsirannalla, mutta ponnisteluista huolimatta isompi rahoitus hankkeelle puuttuu. Vallankumousta odotellessa syntyi uusi idea, kevytresidenssi eli vuosittain yhdelle taiteilijalle myönnettävä matka-apuraha, joka mahdollistaa itsenäisen matkan palestiinalaisalueille ja Israeliin ja pitkällä tähtäimellä alkaa luoda uudenlaista, elävää verkostoa suomalaisten ja palestiinalaisten taiteilijoiden, journalistien, aktivistien ja ihmettelijöiden välille.

Koska olen ensimmäinen, yritän luoda latua myös seuraaville. Lähdän matkaan marraskuussa ja vietän Jerusalemissa ja Länsirannalla kolme viikkoa. Minulla on kolme tehtävää, jotka olen asettanut itselleni.

Ensimmäinen tehtäväni on materiaalin kerääminen tulevaan monologiesitykseeni, joka käsittelee omaa suhdettani puolikkaaseen palestiinalaisuuteeni, totuuteen, turvallisuuteen, ennakkoluuloihin, nostalgiaan ja mustaan huumoriin, jotain mainitakseni. Haluan oppia kolme arabiankielistä laulua ja kerätä vitsejä. Kuvaan muutaman ennalta miettimäni kohtauksen. Työtä jatkan matkan jälkeen kotona Taiteen Keskustoimikunnalta saamani apurahan turvin ja valmistan esitykseni ensi vuonna valmiiksi.

Toinen tehtäväni on helpompi ja hauskempi. Menen katsomaan ystäväni ja kollegani näyttelijästand up-koomikko **Adi Khalefan** showta, jonka toivon voivani tuoda myös Suomeen vierailulle. Olen nähnyt Adin esiintyvän useamman kerran ja joka kerta kokenut aivan poikkeuksellisen toivon pilkahduksen; jos me pystymme nauramaan näille asioille niin pystymme myös voittamaan ne. Ja mitä nämä asiat ovat? Adi nauraa ja saa yleisönsä nauramaan israelilaisten, palestiinalaisten ja ulkomaalaisten ennakkoluuloille, terroristikliseille, turvatarkastuksille, tiesuluille, sotilaille, patriarkaatille, pyhälle perheelle, fanaatikoille ja ennen kaikkea itselleen. Adin lisäksi Suomeen pitäisi mielestäni tuoda myös DAM, Israelin palestiina-

laisista muusikoista koostuva rap-komeetta, joka esittää laadukasta ja pelotonta musiikkiaan ketään kumartamatta.

Kolmas tehtäväni on kerätä listaa palestiinalaista ja israelilaisista taiteilijoista, teattereista ja instituutioista, joita mahdollinen yhteistyö tai kohtaaminen suomalaisten kanssa kiinnostaa ja joihin tulevien vuosien residenssimatkaajat voivat halutessaan tutustua. Lista saattaa sisältää myös mahdollisia paikallisia oppaita, majoitusliikkeitä, sekä ihan vaan vinkkejä ensikertalaiselle. Harras toiveeni olisi, että tämä internetavaruuteen salasanan taakse sijoitettava lista tai manuaali olisi mahdollisimman helppokäyttöinen ja toimisi siten että jokainen residenssimatkaaja lisäisi siihen omat linkkinsä ja suosituksensa seuraaville. Näin jokaisen ei tarvitse aloittaa aivan alusta.

Mitä minä toivon tältä residenssihankkeelta? Miksi se on minulle tärkeä? Koen, että me suo-

malaiset saamme jatkuvasti puutteellista ja epä-määräistä tietoa palestiinalaisten ja israelilaisten elämästä. Globaalissa maailmassa kukaan ei ole ulkopuolinen. Äänestys- ja ostopäätöksillämme, päivittäisissä kahvipöytäkeskusteluissamme niin internetissä kuin niin sanotussa oikeassa elämässä muovaamme ja muokkaamme maailmasta sellaisen kuin se on.

Lähi-Idästä kirjoittavien toimittajien kannattaisi käydä paikan päällä, edes kerran. Mielestäni me tarvitsemme parempaa, syvällisempää ja tarkempaa ymmärrystä. Joskus taide antaa enemmän ymmärrystä kuin uutinen, ainakin tekijälleen. Joskus taide pelastaa ihmishenkiä. Usein tunne on kirkkaampi kuin ajatus. Joskus taide ilmaisee tunnetta paremmin kuin ase tai kivi.

Noora Dadu
näyttelijä

Poliittiset palestiinalaisvangit Israelin vankiloissa

Tilanne elokuussa 2013

14.08.2013 alkoivat Israelin ja palestiinalaisten uudet neuvottelut rauhasta USA:n ulkoministerin järjestäminä. Israel ilmoitti vapauttavansa 104 palestiinalaisvankia ”hyvänä eleenä” neuvotteluille. Vangit vapautettaisiin vähitellen sen mukaan miten neuvottelut etenevät. Tämä ele, jolla yritetään kaunistella Israelin miehityspoliittikkaa on todellisuudessa suuri mediahämäys. Näiden 104 vangin vapauttaminen oli sovittu jo aikaisemmissa neuvotteluissa vuosien varrella ja osa heistä olisi muutenkin vapautunut, koska heidän tuomiionsa oli loppumassa. Todellisuus on paljon karumpi. Israelin vankiloissa viruu tällä hetkellä yli 5000 poliittista vankia, joukossa naisia ja lapsia, pitkäaikaisvankeja, kansanedustajia, hallinnollisia vankeja, nälkälakkolaisia ja kroonisesti sairaita vankeja. Israel on myös pidättänyt aiemmin vapautettuja vankeja uudelleen ilman selityksiä tai oikeudenkäyntiä. Ohessa on yhteenveto poliittisten vankien lukumäärästä ja jakaumasta elokuun 2013 lopussa.

Vangit	Vankien lukumäärä
Poliittiset palestiinalaisvangit yhteensä	5068
Hallinnolliset vangit*	134 (joista 9 kansanedustajaa)
Naisvangit	13
Lapsivangit	195 (36 alle 16 -vuotiasta)
Palestiinalaiset kansanedustajat	13
Vangit Itä-Jerusalemista	180
Vangit vuoden 1948 alueelta	208
Gazan alueen vangit	422
Elinkautisvangit	514
Yli 20 vuodeksi tuomitut	433
Yli 25 vuotta vangittuna	24
Yli 20 vuotta vangittuna	65
Ennen Oslon sopimusta vangitut, jotka piti sopimuksen mukaan vapauttaa	79

*Vankilassa ilman oikeudenkäyntiä

Lähteet:

Pidätettyjen ja vapautettujen palestiinalaisvankien asioiden ministeriö – Addameer: www.addameer.org

Kamal Aranki

Saarron arkipäivää Gazassa

Satunnaisen matkailijan huomioita

Hotellin vastaanottovirkailija yllätti minut Gaza Cityssä. Kysyin, voinko mennä yksin lähellä sijaitsevaan pakolaisleiriin. Mies tokaisi: ”Tottakai, meillä Gazassa on turvallista.” Beach Campissa ongelmana ei tosiaan ollut turvattomuus, vaan ihmisten ylenpalttisen ystävällinen kiinnostus vierasta kohtaan.

Vierailin Gazassa psykologikollegani **Esa Palosaaren** kanssa viime huhtikuussa. Esa oli kiinni tutkimusyhteistyössä ja minä tutustuin ”todelliseen Gazaan”, joka Gaza Cityssä asuvien kollegojemme mukaan löytyy pakolaisleireistä. Yli kolmannes Gazan 1,5 miljoonasta asukkaasta elää kahdeksassa virallisessa pakolaisleirissä.

Ruoan runsautta ja aliravitsemusta

Ruoasta ei näyttänyt Beach Campissa (yli 87.000 rekisteröityä pakolaista) olevan pulaa. Yksi sen kaudesta muodosti pitkän torin, jolla oli myynnissä kaikenlaisia ruokatarvikkeita, kaikki tuoreelta näyttäviä. Illalla meidät vietiin Gaza Cityn parhaaseen kebab-paikkaan ja valtavaan leipomoon, jossa riitti asiakkaita. Ruoka oli erinomaisen hyvää.

Samaan aikaan toisaalla lukemattomilla vanhemmilla oli vaikeuksia hankkia lapsilleen ravitsevaa ruokaa. Heistä kantaa huolta Ard al-Insan Child Nutrition Center. Keskus vastaanottaa keskimäärin 350 lasta viikossa, lähemmäs 20 000 alle viisivuotiasta vuodessa. Noin puolella lapsista on lievää aliravitsemusta ja toisella puolella vakavampia ongelmia.

Lapset leikkivät Youth Empowerment Centerin pihassa Jabalian pakolaisleirissä.

Lapset tutkitaan, kun he tulevat järjestön ohjelman piiriin. Heidät myös valokuvataan. Ohjelma saattaa pelastaa joidenkin lasten hengen. Khan Youninin keskuksessa henkilökunta näytti vaikeimman hoitotapauksensa asiakirjoja. Tulovalokuva toi mieleen kuvat Biafran nälkäänäkevistä lapsista 1960-luvulta. Kahdeksan kuukauden hankejakson jälkeen pienokainen näytti tavalliselta pikkulapselta.

Keskuksen perustajalle ja lääketieteelliselle johtajalle **Adnan al-Wahadille** on selvää, mistä aliravitsemusongelma johtuu. Ruokaa on, mutta ei rahaa millä ostaa. Rahaa ei ole, koska ei ole työtä. Työtä taas ei ole, koska saarto näivettää Gazan elinkeinoja. Tästä linkistä pääset näkemään keskuksen kohtaamaa perheiden todellisuutta: <http://www.youtube.com/watch?v=aUFUFNBAQIA>

Eräs keskustelukumppanini totesi Hamasin epäonnistuneen työllisyyspolitiikassaan. Taksikuski tyytyi tiukemmin: ”Hamasin miehet pyrkivät vain itse rikastumaan.” Tosiasia joka tapauksessa on, että saarrosta huolimatta joillakin on rahaa. Tapasin hyvin koulutettuja, joilla oli palkkatyönsä lisäksi oma yritys. Joillakin on avustavia perheenjäseniä ulkomailla. Saarto vaikuttaa voimakkaasti aloilla, jotka käyttävät kouluttamatonta työvoimaa.

Taksikuskia lukuun ottamatta kukaan ei ruvennut oma-aloitteisesti puhumaan kanssani Hamasista. Kysyin kahdelta henkilöltä, missä on Hamasin päämaja. Näennäisestä vastakkaisuudestaan huolimatta he antoivat saman vastauksen: ”Kukaan ei tiedä.” ”Kaikkiialla.”

Äiti ja lapsi vastaanotolla Ard al-Insan Child Nutrition Centerissä Khan Younississa.

Saarron vaikutukset arjessa

Kalastuselinkeinoon vaikeutuminen on yksi köyhyyden syistä. Israel on vuosi vuodelta supistanut palestiinalaisten kalastusalueita. Oslon sopimuksessa 1995 kalastusraja oli 20 merimailia, 37 km. Nytemmin Israel pitää rajana kolmea merimailia, 5,5 km. Hotellimme aamiaispöydästä voi nähdä horisontissa kalastusrajaa vartioivia israelilaisaluksia. Kalastuksen ongelmia oli pyritty kompensoimaan mm. rakentamalla meren rannalle kalankasvattamo.

Israelin 2008-2009 tuhoamien rakennusten raunioita on edelleen runsaasti nähtävissä. Niin Gaza Cityssä kuin Jabalian pakolaisleirissä Israel pommitti poliisilaitoksen rakennukset. Toisin paikoin tiheään asutuksen keskellä on yhtäkkiä tyhjä tila, josta rauniot on raivattu, mutta uudelleenrakentamiseen ei ole päästy. Rakennusaineista on pulaa, koska Israel ei päästä niitä saarron läpi. Jälleen- ja uudisrakentamisen käynnistyminen toisi lukuisia työpaikkoja ja ravitsevaa ruokaa perheiden aterioille.

Khan Younisiin ajaessamme tiheään asutulla kaistaleella tulee vastaan rakentamatonta maata, jota halkoo erinomainen ajotie. Siirtokuntalaisten poistuttua Gazasta 2005 Israel tuhosi heidän rakennuksensa. Myöskään siirtokuntalaisilta vapautuneita maita ei ole pystytty rakentamaan ja hyödyntämään saarron vuoksi.

Erilaisiin saarron vaikutuksiin törmää jatkuvasti. Pikkuhiljaa niitä oppii lukemaan selvistä tai huomaamattomammista merkeistä. Emme ihan heti hoksanneet, miksi aamiaisella salaatti maistui suolaiselta. Salaatissa maistui Gazan kriittinen vesiongelma. Pohjaveteen imeytyy suolaista merivettä.

Nykyisellään 90 % pohjavedestä ei ole juomakelpoista ilman puhdistamista. Useimmat gazalaiset saavat puhdasta vettä rajoitetusti. YK:n maatiimin raportti elokuulta 2012 toteaa, että nykyinen pohjavesi saattaa olla käyttökeltovotonta 2016.

Myös jätevesiongelma on päällekkävyä. Sen haisua jo ajettaessa Rafahin rajanylityspaikalta Gaza Cityyn. Avoviemäri laskee suoraan Välimeren. Nykyisellään vain neljännes jätevedestä pystytään käsittelemään niin, että sitä voidaan käyttää viheralueilla tai maanviljelyksessä. Käsittelemätön jätevesi tuottaa terveysongelmia ja vahingoittaa kalastuselinkeinoja. Juoma- ja jätevesiongelman ratkaisu edellyttäisi mittavia vedenkäsittelylaitosten rakennustöitä.

Israel kontrolloi sähkön jakelua ja ennakoimattomat sähkökatkokset ovat jokapäiväinen riesa. Tämän opimme jo ensimmäisenä iltana kyläillessämme kollegan perheessä. Kun sähköt napsahivat pois päältä, isäntä lähti poikineen käynnistämään generaattoria. Bensiniin kanssa ei ole paljon paremmin. Suuria bensa-asemia seisoo tyhjillään. Hevoset ja aasit ovat ehdottoman tärkeitä kumppaneita kuljettaessa tavaroita paikasta toiseen.

Työtä lasten tulevaisuuden helpottamiseksi

YK:n alaisen UNRWA:n (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East) mukaan 80 prosenttia Gazan väestöstä on konfliktien ja saarron johdosta riippuvaisia kansainvälisestä avusta. Sitä ei kuitenkaan ole riittävästi ja saarto rajoittaa sitä. UNRWA:n erilaisia avustuspisteitä Gazassa näkee runsaasti. Ruokaavun ja sosiaalihuollon lisäksi UNRWA järjestää opetusta lapsille.

UNRWA:n toimipisteissä en vieraillut, mutta pääsin muuten seuraamaan lasten kanssa tehtyä työtä. Olin vieraana suuressa lastenjuhlassa. Pukuloisto ylitti meidän entiset presidentinlinnan juhlamme ja kaikki olivat onnellisia. Olin lasten satutunneilla Qattanin lastenkulttuurikeskuksessa (Qattan Center for the Child) – puitteiltaan niin upea laitos, ettei vastaavaa lasten keskusta Helsin-

Kalanviljelyllä Gazassa Välimeren rannalla.

Tyttö opettelee Atfaluna Society for Deaf Children -järjestön päiväkodissa viittomaan sanan kameli.

Aasi työssään Beach Campin torilla Gaza Cityssä.

gistä löydy. Palestiinalainen liikemies **Abdel Mohsin Al-Qattan** vastaa siitä, että keskuksella ei ole rahahuolia. Kauniit ja modernit tilat oli myös Atfaluna Society for Deaf Children –järjestöllä. Saksalaisella rahoituksella se järjestää kuulovammaisten koulutusta lastentarhasta ammatilliseen koulutukseen saakka.

Mutta suurimman vaikutuksen minuun psykologina teki Youth Empowerment Center (YEC). Sillä on kolme tiloiltaan vaatimatonta toimintakeskusta Pohjois-Gazassa (Beit Hanoun, Beit Lahiya ja Jabalian pakolaisleiri), alueella, jota 2008-2009 pommitukset kovimmin koettelivat. YEC on saanut avustusta mm. Suomen Kirkon Ulkomaanavulta ja sen psykososiaalisen tuen ohjelmassa oli selvästi nähtävissä Gazassa 2009 työskennelleen psykiatrisen sairaanhoitajan **Päivi Muman** kädenjälki.

Jabalian keskuksessa oli meneillään tukiovetus kolmessa ryhmässä: matematiikka, arabian kieli ja englannin kieli. Pihalla nuori mies leikkitti lapsiryhmää, joka juuri ja juuri mahtui pikkuruisen pihaan. Myös sisätilat olivat pieniä ja ankeita, mutta kun laskeuduimme kellarikerrokseen, lattialla istui lapsiryhmä, joka teki turvapaikkaharjoitusta samaan tapaan kuin se voisi tapahtua suomalaisessa traumatisoituneiden lasten ryhmässä. Ja vielä enemmän yllätyin, kun löysin vierisestä pienestä huoneesta pikkupojan ja psykologikollegan yksilötapaamisessa. Samalla mallilla työskenneltiin kahdessa muussakin keskuksessa. Rahaa oli niukasti, tilat pienet ja vaatimattomat, mutta työn sisältö oli tarkkaan harkittua.

Psykososiaalisen tuen ohjelman koordinaattori **Omar Almajdalawi** haluaisi perustaa samalla mallilla keskuksia muuallekin Gazaan, esim. Khan Younisiin, mutta rahoitus puuttuu. Kysyin, millä rahalla keskuksen saisi alulle. Hän totesi, että siihen tarvitaan vähintään 80 000 euroa. Miltä järjestöltä, keneltä liikenisi rahaa psykososiaalisen työn tukemiseen Khan Younisissa tai jossain muualla Gazan alueella?

Teksti ja kuvat: Kirsti Palonen

EU:n ja Israelin laaja yhteistyö päivänvaloon

Marraskuussa 2012 Israelin iskiessä Gazan kaislalle järjestettiin Tel Avivissa merkittävä kansainvälinen turvallisuusalan konferenssi. Tapahtuman merkittävimpiin sponsoreihin lukeutui kaksi Israelin suurimmista ase-yhtiöstä, Elbit Systems ja Israel Aerospace Industries (IAI), jotka tekevät läheistä yhteistyötä Israelin asevoimien kanssa. Näiden lisäksi konferenssin yhteistyökumppaneihin kuului vielä yksi suurellesiti mainostettu toimija: Euroopan komissio.

EU:n ja israelilaisten ase-yhtiöiden avointa yhteistyötä ei ole eurooppalaisissa tiedotusvälineissä huomioitu saati kyseenalaistettu. Konferenssi jäi pimentoon siitakin huolimatta, että EU:n sponsorioima konferenssi järjestettiin samaan aikaan kun Israel pommitti Gazaa – hyödyntäen sekä Elbit Systemsin että IAI:n laitteistoja.

Sama eurooppalaismedioiden kykenemättömyys raportoida Israelin ja EU:n yhteistyöstä oli vielä ilmeisempää tammikuussa 2009. Päivä sen jälkeen, kun Israelin 22 päivää kestänyt isku Gazaan oli päättynyt, kuuden EU-maan päämiehet saapuivat Israelin silloisen pääministerin **Ehud Olmertin** isännöimälle gaalaillalliselle, jossa he ilmaisivat tukensa Israelille. Samaa aikaan Israelin iskut tappoivat yhteensä 926 siviiliä Gazassa.

Kaupunkumppanina ja -sponsorina Elbit Systems on Israelin ase-yhtiöistä tuomittavimpia. Yhtiön toiminta on Israelin jatkuvien kansainvälisen oikeuden rikkomusten ytimessä. Se on aktiivisesti mukana maan lennokki-ohjelmassa, jossa kohteeksi ja uhreiksi ovat joutuneet lukuisat siviilit, joista Human Rights Watch raportoi vuonna 2009. Yhtiö toimittaa myös valvontatarvikkeita muuria varten, jonka Israel on rakentanut Länsirannalle kansainvälisen oikeuden vastaisesti.

EU syytää veronmaksajiensa rahoja Elbit Systemsille tieteellisen tutkimuksen nimissä. Tutkimuksen rahoitus on toinen olemattomalle huomiolle jätetty EU:n ja Israelin välisen yhteistyön

muoto, joka tukee Israelin yksityistä ase-teollisuutta. **David Cronin** on laatinut ainutlaatuisen yhteenvedon EU:n myötämielisyydestä Israelin lainvastaisessa toiminnassa. Hänen arvionsa mukaan Israel on vuoteen 2013 mennessä saanut EU:n tutkimusavustuksia yli 500 miljoonan euron edestä. Tällä haavaa Israel osallistuu yli 800 hankkeeseen eurooppalaisten yliopistojen ja yhtiöiden kanssa.

EU:n ja Israelin valtavan laaja kahdenvälinen kaupankäynti on ratkaisevimpia – ja yksi vähiten huomiota saaneita – Israelin jatkuvien kansainvälisen oikeuden vastaisten toimien mahdollistavia tekijöitä.

EU on Israelin suurin kaupunkumppani, ja vuosittaisen kaupankäynnin kokonaisarvo on noin 30 miljardia euroa. EU:lla on käytettävissä vaadittavat taloudelliset ja lailliset pakotuskeinot, joiden avulla Israeliin olisi mahdollista kohdistaa ennennäkemätöntä painostusta ja taivuttaa valtio toimimaan kansainvälisen oikeuden mukaan.

Miljoonien eurojen arvoinen kaupankäynti ja EU:n omat periaatteet tarjoavat mahdollisuuden taivuttaa Israel toimimaan kansainvälisen oikeuden mukaan.

Euroopan komission vuonna 2003 toteuttaman kyselyn mukaan 60 prosenttia EU-kansalaisista näkee Israelin suurimpana uhkana maailmanrauhalle. Toinen EU:n mahdollista linjamuutosta Israeliin nähden tukeva tekijä löytyy EU:n ja Israelin välistä kaupankäyntiä määrittelevästä sopimuksesta (*EU-Israel Association Agreement*). Sopimuksessa todetaan, että EU:n ja Israelin välisten suhteiden sekä sopimuksen kaikkien säädöksien on perustuttava ihmisoikeuksien ja demokraattisten periaatteiden kunnioittamiselle.

EU:n on mahdollista vaatia Israelilta huomattavia ja suhteellisen nopeita muutoksia, tukenaan sekä kansalaistensa mielipide että selkeä juridinen argumentti. Nykyisessä tilanteessa EU on kuitenkin Israelin miljardeja pyörittävän ase-teollisuus- ja turvallisuussektorin tärkeä asiakas. Israelin ase-teollisuus hyötyy ja voimistuu palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä.

EU myös vie Israeliin huomattavia määriä sotatarvikkeita ja samalla rikkoo jatkuvasti omia asevientisäädöksiään. EU:n asevientä määrittelevissä toimintaohjeissa todetaan EU:n pyrkivän määrätietoisesti estämään tarvikkeiden viennin tapauksissa, joissa niitä saatetaan käyttää sisäisiin sortotoimiin tai kansainvälisiin hyökkäystoimiin, tai jos kyseisten tarvikkeiden käyttö edistää alueellista epävakautta.

Näiden kriteerien perusteella Israel ei sovi asevientikohteeksi. Maa on toiminut lukuisten YK-päätöslauselmien vastaisesti ja on tämän lisäksi poikkeuksellisen omistautunut kansainvälisen oikeuden jatkuvalla rikkomiselle.

Tästä huolimatta EU on viime vuosikymmenen kuluessa myöntänyt miljardien eurojen arvosta asevientilupia Israeliin.

EU:n 27 jäsenmaasta 18 harjoittaa asevientä Israeliin. Suurin osa aseviennistä tulee suurimmista EU-maista. Lisäksi on Suomi, jolla on poikkeuksellisen vahva maine kansainvälisen oikeuden noudattajana, mutta joka samalla käy sujuvasti asekauppaa Israelin kanssa.

Suomen ja Israelin välisen asekaupan arvo on kokonaista 200 miljoonaa euroa. Suomi kävi kauppaa muun muassa Elbit Systemsin kanssa elokuussa 2009.

Asekaupunkumppanuus onkin saanut laajamittaista kritiikkiä osakseen. Puhuva esimerkki kritiikistä on yli 250 suomalaisen taiteen, tieteen ja politiikan merkkihenkilön allekirjoittama vetoamus, jossa vaaditaan Suomen ja Israelin välisen asekaupan välitöntä lakkauttamista. Allekirjoittaneiden joukossa ovat muun muassa ulkoministeri **Erkki Tuomioja** sekä kansainvälisen lain asiantuntija **Martti Koskenniemi**.

On huomionarvoista, että Suomen ja Israelin välisen asekaupan jatkumiselle, tai edes sen olemassaololle ei Suomen mediassa ole annettu juurikaan huomiota.

EU:n ja Suomen jatkuva piittaamattomuus Israelin toimiin on myös yleisen mielipiteen vastaista. EU-Israel Association Agreement – sopimuksen jäädyttäminen ja EU:n Israeliin suuntautuvan aseviennin kokonaisvaltainen lakkauttaminen – kummatkin EU:n omien säädösten vaatimia toimenpiteitä – saattaisivat olla toimivia pakotteita, joiden kautta Israel voisi viimein taipua tunnustamaan ja kunnioittamaan palestiinalaisten oikeuksia.

*Bruno Jäntti ja Miika Malinen
ICAHF Finland*

Israelin pommittaman poliisiaseman raunioita Gaza Cityssä. Kuva: Kirsti Palonen

Lasten askartelemat Palestiinaliput. Kuva: Sirkku Kivistö

**YK:n kv. Palestiina-
solidaarisuuspäivänä
perjantaina 29.11.2013 klo 17**

Kummitoiminta – käytännön solidaarisuutta

**Puhetta Libanonin pakolaisleireistä Hel-
singin Kirjasto 10:ssä, Postitalo, Elielin-
aukio 2 G, 2. krs.**

- Tilanne pakolaisleireissä
- Tietoa kummityöstä
- Kummien kokemuksia
- Palestiinalaisvanhusten kummitukitarve

Vapaa pääsy. Tule mukaan.

**järj.
Arabikansojen ystävyysseura ry
Psykologien Sosiaalinen Vastuu ry**

Abeer halusi takaisin kouluun

Beirutissa paperikaupat ja marketit pursuivat kesän lopulla ”takaisin kouluun” –tavaroita. Äitejä oli lasten kanssa ostoksilla. Tarvittiin kyniä, vihkoja, reppuja.

Viime vuonna 11-vuotias Abeer sai koulusta tarpeekseen ja jättäytyi sieltä pois. Tänä syksynä Abeer tuli toisiin ajatuksiin ja päätti jatkaa koulunkäyntiä. Äitinsä kanssa hän tuli pyytämään apua **Jamile Shehadehiltä**, Shatilan keskuksen johtajalta. Abeer on vuosia osallistunut keskuksen harrastustoimintoihin. Oli luontevaa tulla puhumaan asiasta Jamilen kanssa. Lähdettiin neuvottelumatkalle rehtorin luokse. Palaverissa päätettiin Abeerin paluusta kouluun ja pantiin paperille pelisäännöt, joita hänen tulee noudattaa.

Ensimmäisen koulupäivän jälkeen Abeer tuli äitinsä kanssa Jamilen luokse pahoilla mielin. Opettaja oli ollut kylmäkiskoinen eikä antanut hänelle koulukirjojakaan. Jamile pohti asiaa äidin ja Abeerin kanssa. Vähitellen Abeerin huolestunut olo alkoi hellittää ja hymy nousi kasvoille. Abeer on kasvamassa elämästään vastuuta ottavaksi nuoreksi.

Tutut työntekijät osaavat auttaa vaikeina hetkinä.

Kouluikäisistä palestiinalaislapsista joka kymmenes jättää koulun kesken, yli 15-vuotiaista vain puolet jatkaa koulutuksessa. Tavallisesti kyse on siitä, että vanhempien työkyvyttömyyden vuoksi perhe on köyhtynyt niin, ettei ole varaa eikä henkisiä voimia huolehtia lasten koulunkäynnistä. Kummitoiminta voi olla ratkaiseva apu tällaisessa tilanteessa. AKYSin kautta 38 lasta on saanut kummin. Perheiden sosiaalityöntekijät seuraavat lasten tilannetta ja kannustavat eteenpäin.

Koulunsa kesken jättäneiden auttamiseksi BAS:in sosiaalityöntekijät ovat kirjoittaneet oppimateriaalin ”Meidän elämämme” (Our reality). Sarjaan kuuluu oppikirja, harjoituskirja ja ohjaajan opas. Lukutaidon vankistaminen on tärkeä osa ohjelmaa. Tukiohjelman avulla lisätään nuorten valmiuksia hakeutua ammatilliseen koulutukseen.

Sirkku Kivistö

AKYSin kummitoiminnan vastuuhenkilö

Tervetuloitovotus koululaisten tukiopetustunneille Beirutissa. Kuva: Sirkku Kivistö

AKYS-tiedote

2/2013

Arabikansojen ystävyysseura ry

Päätoimittaja Ilona Junka
Taitto Asmo Koste
AKYSin logo Kare Pohjavirta

<http://www.kaapeli.fi/akys>

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

Jäsenmaksu on 15/10 euroa
Jäsenmaksutili: FI97 8000 1201 6693 56, viite 70001
Sampo Pankin Bic-koodi DABAFIHH

AKYSin kotisivun ylälaidan Yhteystietoja-kohdan takaa voit kysellä lisää tai liittyä jäseneksi tai tukijaksi.

Kirjoittaa voi myös osoitteeseen akys@kaapeli.fi ja postitse AKYS, PL 698, 00101 Helsinki

AKYSin tukitilejä voit tukea kertaluonteisesti tai ryhtymällä vakitukijaksi. Tarkempia tietoja saa AKYSin sivulta <http://www.kaapeli.fi/akys/avustusprojektit.html>. Antamalla yhteystietosi saat AKYSiltä raportteja keräyksestä ja keräysvarojen käytöstä.

AKYSin tukitilit

Libanonin palestiinalaispakolaiset:
Kummilapset FI93 8000 1101 2300 02, viite 1009
Päiväkotilapset FI56 8000 1700 4747 46, viite 2008

Kummivanhukset FI20 8146 9710 0461 36, viite 2011

Palestiina:

Länsiranta Diabeetikolasten terveystili FI95 8000 1300 9905 05, viite 3007

Gaza, katastrofitili FI14 8000 2710 0992 26, viite 3210

keräyslupa 2020/2012/2367

PALESTIINA-FOORUMI

<http://palestiina-foorumi.blogspot.fi/>

Lehden tekoon myötävaikuttivat seuraavat Palestiina-foorumin toimijat:

Arabikansojen ystävyysseura, AKYS

ICAHD Finland

PAND - taiteilijat rauhan puolesta

Psykologien sosiaalinen Vastuu ry

Suomen Palestiinalaisten siirtokuntayhdistys

Suomen Rauhanpuolustajat

Syyriasta paenneet tarvitsevat peruspalveluja

Vastavalmistuneen lastentarhanopettaja **Maysoon Ahmad Abdallahin** ensimmäinen työpaikka oli AKYSin tukeman Beit Atfal Assumoud (BAS) -järjestön päiväkodissa Etelä-Libanonissa. ”Opetin Syyriasta paenneiden perheiden lapsia Bourj el-Shemalin pakolaisleirissä. Perheet olivat jatkuvasti liikkeellä, kävivät Syyriassa tai järjestöissä ruokaa hakemassa”, kertoo Maysoon. Rikkinäisestäkin päiväkotivuodesta lapset Maysoonin mukaan hyötyivät. He rauhoittuivat vähitellen ja alun pelokkuuden jälkeen ystäväystyivät toistensa kanssa. Lukuvuonna 2013-2014 Bourj el-Shemalin keskuksessa on kaksi päiväkotiluokkaa Syyriasta paenneiden perheiden lapsille. ”Kuljemme leirissä perhe perheeltä etsimässä lapsia päiväkotiin. Eivät he itse löytäisi palveluja”, kertovat lastentarhanopettajat.

Syyriasta on tulvinut Libanonin pakolaisleireille jo lähes 100 000 pakolaista. Useimmat ovat Palestiinan pakolaisia, jotka pakenevat nyt uudestaan. Kaikki heistä eivät heti rekisteröidy YK-järjestö UNRWA:n avun piiriin. AKYSin ja Psykologien

Säkkipillit soimaan murheenkin keskellä! Bourj el-Shemali 20.9.2013. Kuva: Sirkku Kivistö

Sosiaalinen Vastuu ry:n yhteistyökumppani, pakolaisleirien sosiaalisista, terveydellisistä ja koulutuksellisista asioista huolehtiva BAS-järjestö pystyy tarjoamaan lapsille hätäavun lisäksi jatkuvampaa palvelua kuten päiväkotipaikkoja, tukiopetusta, harrastustoimintaa ja sosiaalityön apua. Palvelut ovat Syyrian pakolaisille maksuttomia. BAS tuntee pakolaisperheiden tilanteen ja on taitava auttamaan. BAS:in resurssit ovat kuitenkin rajalliset ja siksi tarvitaan ulkopuolista rahoitustukea.

AKYS on aloittanut keräyksen lasten palvelujen tukemiseksi Libanonin pakolaisleireissä asuvil-

le Syyrian pakolaisperheiden lapsille. BAS -järjestön palvelut antavat lapsille tilaisuuden kokea iloa muiden lasten seurassa ja saada tukea koulunkäyntiin. Lasten palvelut lievittävät vanhempien kokemaa huolta vaikeassa tilanteessa.

Sirkku Kivistö

Autta Syyriasta Libanoniin paenneita palestiinalaisperheitä tukemalla lasten palvelutoimintaa: Danske Bank FI93 8000 1101 2300 02, viitenumero 7744

Maysoon Ahmad Abdallah. Kuva: Sirkku Kivistö

AKYS tukee Betlehemin diabeetikkoja

Palestiinassa diabetes on yleinen vitsaus. Köyhissä maissa laadukkaat insuliinit tai mahdollisuus säännölliseen verensokerimittaukseen ovat lähes saavuttamattomissa, mutta sielläkin on apua siitä, että ymmärtää taudin tuomia vaatimuksia jokapäiväiseen elämään. AKYS on jo vuodesta 2005 lähtien tukenut palestiinalaisdiabeetikkojen omahoitoa. Erityisesti on painotettu diabeetikkolasten ja heidän perheidensä tietotaidon lisäämistä.

Apu alkoi Betlehemin diabetesyhdistyksen pyynnöstä tukea diabeetikkolasten kesäleirejä. Kesäleireillä lapset ja nuoret oppivat mukavassa seurassa ja osin leikkien ja pelien muodossa oikeaa terveystäyttämistä. Liikunnan merkitystä painotetaan uima- ja luontoretkin. Ruokatarjoilussa kiinnitetään huomiota aterioiden terveellisyyteen ja diabeetikoille välttämättömään hiilihydraattien

laskemiseen. Tietoa syvennetään myös luentojen ja keskustelujen avulla. Leiri mahdollistaa myös olennaisen vertaistuen saannin.

Nykyisin kesäleiri pidetään joka toinen kesä, minkä lisäksi AKYSin tukemilla terveydenhoitajilla on ympärivuotinen vastaanotto. He myös kiertävät kylissä ja kouluissa puhumassa diabeteksestä, hoitavat diabeetikkoja ja neuvovat diabeteksen ehkäisyssä mm. tekemällä suomalaisen mallin mukaisia diabetesriskitestejä.

AKYSin tuki on saavuttanut yhden merkkipaulun kun tukemamme, 12-vuotiaana diabetekseen sairastunut **Sahar Abu R'Mayes on** saanut hammaslääkäriopintonsa päätökseen. Saharin valmistuminen on hieno esimerkki maassa, jossa diabeetikkojen opiskelua ei pidetä itsestäänselvyytenä. Kiitoskirjeessään AKYSin tukijoille Sahar toteaa

”Kuuden vuoden opiskelun jälkeen haluan nyt kiittää teitä tuestanne ja rakkaudestanne. Nyt voin sanoa, että diabeetikot eivät ole avuttomia vaan voivat saavuttaa unelmansa kuten kaikki muutkin ihmiset.”

Betlehemin diabetesjärjestön puuhanainen **Amal Hadweh** on tulossa Suomeen tammikuun 2014 lopussa ja on silloin tavattavissa Helsingissä ja Tampereella. Häneltä voi kuulla, miten apu menee perille ja miten se on hyödyttänyt diabeetikkolapsia. Amalin tulosta tiedotetaan tarkemmin tukijoille ja AKYSin nettisivulla.

Ilona Junka

Länsiranta: Diabeetikkolasten terveystili: FI95 8000 1300 9905 05, viite 3007 / tuki opiskelijoille viite 3104

